

Katie Fforde

*Pelgupaik
maal*

---

*Aasta maal
Aasta armumiseks*

Originaali tiitel:
Katie Fforde
A Country Escape
2018

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Kogu raamatut või ükskõik millist osa sellest ei ole lubatud reprodutseerida, paljundada ega levitada ükskõik millisel viisil või milliseks otstarbeks ilma autoriõiguse valdaja kirjaliku loata.

Tegemist on ilukirjandusega. Kõik raamatus esinevad nimed, tegelased, kohad ja sündmused on kas autori kujutlusvõime viili või on neid kasutatud ilukirjanduslikul eesmärgil. Kokkulangevused tegelike sündmuste, elavate või surnud isikute ja asukohtadega on täiesti juhuslikud.

Tõlkinud Siiri Hommik
Toimetanud Liina Biene
Korrektuuri lugenud Inna Viires
Kaane kujundanud Reet Helm

Copyright © 2018 by Katie Fforde. All rights reserved.
© Tõlge eesti keelde ja eestikeelne väljaanne. Kirjastus
ERSEN, 2024.

E09447224
ISBN 978-9916-31-492-0

Kõik kirjastuse ERSEN raamatud ja e-raamatud on saadaval
veebipoest www.ersen.ee

*Pühendatud Georgina Hawtrey-Woore'ile
3. detsember 1966 – 27. veebruar 2017*

*Armastatud sõbrale ja toimetajale,
kellest ma tohutult puudust tunnen.
Tundub vale kirjutada raamatut, mida sina ei loe,
aga vähemalt sain ma sinuga oma idee läbi arutada.*

Tänu sõnad

Ideed raamatu kirjutamiseks pärinevad enamasti rohkem kui ühest allikast, aga antud raamatu teema pärineb imeliselt Jonathan Crumpilt – talunikult, juustuvalmistajalt ja inimeselt, kes on inspireerinud paljusid. Ta soovitas mu tütrele (kes läks tema tallu jäära laenama), et ma peaksin kirjutama talupidamisest, ja tütar andis teate mulle edasi.

Idee meeldis mulle, aga ma ei haaranud sellest kinni enne, kui sattusin vaatama fantastilist telesaadet nimega „Aasta talupidamist“. Talunike toimetused igal aastaajal ning nende armastus oma loomade ja maa vastu on inspireeriv ja äratab aukartust. Ja kuigi kirjanikud ei taha kunagi eksida, siis kõige täpsemalt soovin ma edasi anda nende kirge. Armastus oma talu vastu muudab nende tööpäevad väga pikaks, aga sissetulek jääb ometi väikseks.

Mitu aastat tagasi, kui ma järjekordset raamatut kirjutasin, kohtusin ma Liz Godselliga Godseli juustutalust ja sain innustust kirjutada juustust. Teadsin juba siis, et ühel päe-

val kirjutan juustutegemisest terve raamatu, mitte ainult ühe katkendi. Ma vist ei tänanud teda tollal piisavalt!

Ajast, mil ma töötasin puhta toidu poes ja kohvikus nimega Emake Loodus, tunnen ma juba aastaid Ken Stevensit Hania Juustudest. Kohalikud tunnevad teda kui Juustu Keni ja ta teab juustu kohta rohkem kui keegi teine.

Tänu on ära teeninud ka Owen Bailey Neal's Yardi Juustust, kuigi ta jäi mulle tabamatuks ega vastanud mu meilidele. Kui ta Londonis meie pargasel elas ja Neal's Yardi alles alustas, rääkisime me juustust palju. Ka sellest on kaua aega möödas.

Olen tohutult tänu võlgu oma suurepärasele meeskonnale Penguin Random House'ist. Kõigepealt Selina Walker ja Cassandra Di Bello, kes andsid oma panuse toimetajatena; seejärel Francesca Russell, kes teeb imelist reklaamitööd; tänu ka müügimeeskonnale, kelle hulka kuuluvad Aslan Byrne, Claire Simmonds, Laura Garrod, Sasha Cox, Natasha Photiou ja Kelly Webster; turundustiimile, erilise tänuga Celeste Ward-Bestile; aitäh Jacqueline Bissettile ja Viki Ottowellile, kes kujundasid raamatule vapustava kaane, ja aitäh produktsiooni meeskonnale, Linda Hodgsonile ja Helen Wynn-Smithile, kes hoolitsevad selle eest, et mu raamatud õigel ajal ilmale tulevad!

Nagu alati, ja ilmselt igavesest ajast igavesti, tänan ma oma imelist keeleteimetajat Richenda Toddi, kes näeb tohutult vaeva, et ma end täiesti lolliks ei teeks.

Alati on minu kõrval ka imeline Bill Hamilton, viisakaks labradoriks maskeerunud rotveiler A. M. Heathi kirjandusagentuurist. Ilma sinuta oleksin ma eksinud – peaaegu selle sõna otseses tähenduses.

Esimene peatükk

Taluvärav langes kinni ja Fran sõitis oma väikese autoga mööda järsku teed mäest üles. Nüüd, mil nad olid koos Issiga Mäeotsa talu päris kindlasti üles leidnud – talu nimi oli postkastile kirjutatud (küll mitte eriti selgelt) –, oli ta korraga nii elevil kui ka närvis. Sellest pidi saama kas imeiline seiklus või alandav eksisamm. Ta otsustas neid tundeid oma parimale sõbrannale mitte avaldada. Issi sai juba ilmselt niigi aru, kuidas ta end tunneb.

„Juba väikese tüdrukuna tahtsin ma talunikuks saada,“ lausus Fran hoopis.

Issi, kes oli värvat avada aidanud ja nüüd uuesti autos istus, paistis olevat üllatunud. „Päriselt? Ma ei teadnudki seda ja me oleme aastaid sõbrad olnud. Olen kogu aeg arvanud, et sa soovid restorani pidada.“

„See tuli hiljem. Olin juba ka ise unustanud,“ ütles Fran, „aga ema tuletas jõulude ajal meelde.“

„Kas vanemad peavad sind hulluks, et sa seda teha tahad?“

„Jah. Aga nad on väga toetavad. Kasuisa arvab, et olen vähem kui kuu aja pärast nende juures tagasi, aga ma kavatsen siia pikemalt jääda.“ Ta vaikis hetkeks. „Võib-olla ainult aastaks, kui ma hakkama ei saa.“

„Ole nüüd,“ ütles Issi, „lähme ja vaatame üle selle talumaja, mille sa omaile võid saada.“

„Mäletad, see pole ainult üks maja? See on terve pagana talukompleks.“

Fran pööras rooli, et järsku kurvi võtta, ja proovis rahuneda. Nüüd, kui ta lõpuks kohal oli, taipas ta, et ükski terve mõistusega inimene ei jäta maha oma mugavat Londoni elu ega koli Gloucestershire'is asuvasse tallu, mida ta ei pruugi isegi pärida. Ilmselgelt mitte *terve* mõistusega inimene, küll ehk inimene, kelle igapäevane elu tammub paigal ja kellele kuluks ära kerge karastus.

Paar minutit hiljem, pärast seda kui nad olid üles-alla rappudes proovinud vältida nii palju teeauke, kui vähegi võimalik, jõudsid nad kohale. „Ma pole kindel, kas Ford Ka on sellise tee jaoks õige sõiduvahend,“ ütles Issi.

Sõbrannat eirates ronis Fran autost välja. „Aga imetle seda vaadet!“

Taluhoone asus mäe otsas platool, mis kõrgus küngaste ja metsa täis kasvanud orgude kohal. Nagu kauguses siuglev hõbedane madu laius nende taga Severn ja jõe taga oli juba Wales.

„Ma arvan, et mäletan seda maastikku!“ jätkas Fran. „Käisime siin, kui ma väike olin. Olin selle unustanud, aga jõulude ajal rääkisime me talust ja ema tuletas mulle meelde. Ema rääkis, et kui isa elus oli, käisime perega siin külas, aga ilmselt olin ma väga tilluke – olin ju ikkagi ainult viis, kui isa suri. Aga see siin tundub mulle õrnalt tuttav.“

„Imeilus,“ nõustus Issi.

„Tule nüüd,“ ütles Fran, „lähme vaatame maja, seni kui veel valge on. Kella nelja paiku läheb pimedaks, nii et me peame voolu sisse lülitama. Mul on taskulamp.“ Ta vakatas. „Jaanuar pole ilmselt parim aeg, mil tallu kolida.“

Issi naeris. „On nagu on. Lähme sisse.“

Neil ei õnnestunud eesust lahti saada ja seega läksid nad tagaust otsima. „Ma arvan, et maal ei kasuta inimesed eesust,“ ütles Fran, kui nad ümber maja kõndisid. „Olemegi päral.“ Ta pistis võtme auku ja keeras. Hetk hiljem olid nad majas sees.

„Vau! Siin on pime,“ ütles Issi.

„Oota. Ma arvan, et leidsin kaitsekilbi. Otsin enne ainult taskulambi üles. Palun! Meil on valgus!“

Nad asusid talumaja küllaltki suures köögis. Sõbrannad silmitsesid mõned hetked ümbrust, et olukorrast pilti saada.

„Kamin!“ ütles Issi elevuses. „Nii armas, kui sul on köögis elav tuli.“

„Ainult siis, kui see pole ainuke koht, kus süüa teha,“ nõustus Fran ringi vaadates. Kuigi laes põles lamp, polnud see eriti ere ja nurgad olid endiselt varje täis. „Oh, vaata,“ jätkas ta kergendust tundes. „Seal on Rayburni pliit. Nii iidne, et ilmselt on tegu prototüübiga. Ma tõesti loodan, et selle jaoks pole kivisütt vaja.“

„Aga sa oled kokk. Sa oskad kõigega süüa teha!“ ütles Issi sõbranna üle naerdes.

„Süüa teha ma oskan,“ nõustus Fran, „aga tule süütamisega mul kogemus puudub. Oh, paistab õnneks, et see töötab petrooleumi baasil.“

„Ja vaata, seal on ka elektripliit. Sa oled sattunud kuli-naarsesse paradiisi.“ Paistis, et Issi arvates oli erakordselt

naljakas, kui väga siinsed söögivalmistamise tingimused Frani jahmatasid.

„Saan hakkama,“ ütles Fran rohkem iseendale kui Issile. „Pealegi, ma tulin siia talu pidama, mitte sööki valmistama. Ja mulle väga meeldivad need eraldiseisvad puhvetid ja muud asjad. Ja kraanikausi juurest avaneb armas vaade...“ Ta kergitas pitskardinat ja piilus aknast välja. „Ah, taluõuele. Aga see on jube kena. Tule!“ Järsku oli ta pigem elevil kui nõutu. „Lähme uurime edasi.“

Elutuba, mis asus maja esiküljel, oli parajalt suur ja aknalaud oli kaetud toataimedega. Mõned olid närbunud, aga paistis, et kurerehadest võis asja saada. Sohva ja kaks tugitooli olid mattunud heegeldatud tekkide alla ning arvukad lauad ja jumal teab, mis kõik veel, olid kaetud fotodega. Fran võttis ühe pildi enda kätte. „Naine ja lehm, või siis pull. Ja rosett ka. Kui armas!“

Issi astus ta kõrvale. „Paistab, et kõik fotod on lehmadest või pullidest. Vanaproua kohta, kes nende omanik oli, ei saa me midagi teada.“

„Ainult seda, et talle meeldisid väga lehmad,“ ütles Fran ja asetaskätte võetud foto tagasi lauale. „Oh, vaata seda kaminat!“

„Imetilluke. Toa kütmiseks sellest ei piisa.“

„Ma tean, et tilluke, aga vaata selle kohal olevat simssi. Vean kihla, et selle väikese söega köetava asjanduse taga on imeline päris kamin. Mul on isu sepahaamer haarata ja järele uurida.“

„Sinu asemel ma ootaksin, kuni oled kindel, et siia jääd, aga ma saan su mõttest aru,“ ütles Issi enda ümber ringi vaadates. „Pole just päris *shabby chic**, aga mulle meeldib.

---

* *Shabby chic* – eelmise sajandi 80-ndatest alguse saanud ja populaarseks muutunud sisekujundusstiil (eesti keeles ehk võiks nimetada närutatud elegantsiks). *Toimetaja märkus*.

Selle toa asemel võiks olla kaks või koguni kolm tuba.“ Ta vaatas lakke, kus iga väikese vahe tagant asetsesid suured talad.

„Pigem on see „vanaproua *chic*“,“ otsustas Fran. „Ja see meeldib mulle ka. Kuigi ma tahaksin kaminat lähemalt uurida. Vean kihla, et kogu selle kolmekümnendatest päri-neva kraami all on peidus midagi erilist.“

„Vana leivaahi või midagi muud sarnast, kus küpsetada? Sa ütlesid ise, et tulid siia talu pidama, mitte süüa tegema,“ ütles Issi. „Kui sa arvad, et hakkad kokkamisest puudust tundma, oleksid pidanud Londonisse jääma ja pubis süüa tegema.“

„Ei,“ lausus Fran otsustavalt. „Seekord kavatsen ma töötada endale ja ise otsustada. Aga ilmselt on sul õigus, et ma ei saa maja lõhkuma hakata, sest tegelikult pole ma seda isegi veel pärinud.“

„Nii et homme kohtud sa oma tädiga – nõoga –, kellega täpsemalt?“

„Ma ei mäleta täpselt, kuidas me sugulased oleme, aga tal on mingi side mu päris isaga. Ma olen Amy – eks ma hakkam teda tädi Amyks hüüdma – ainuke sugulane, kelle ta üles suutis leida. Pärast abikaasa surma pidas ta Mäeotsa talu üksinda. Kui Amy vanadekodusse pidi minema, mõtles ta, et jätab talu ühele oma sugulastest. Ma usun, et ta võttis kellegagi veel ühendust, aga advokaadi jutu järgi too mees talle ei vastanud.“

„Ja sellepärast oledki sa siin,“ ütles Issi ja jäi siis wait. „Kas me peaksime magamistoad üles otsima? Need võivad olla niisked, aga me peame täna õhtul kuskil magama.“

„Ma olen nii tänulik, et sa minuga kaasa tulid,“ ütles Fran, kui nad trepist üles läksid. „Üksinda oleks siin veidi kõhe.“

„Mul on kahju, et ma pikemaks ei saa jääda. Milline seiklus!“ Issi jäi korraks vait. „Kas sulle oleks rohkem meeldinud, kui Alex oleks sinuga tulnud?“

Fran raputas pead. „Mitte mingil juhul. Üks põhjus, miks me lahku läksime, oli see, et talle ei meeldi seiklused. Paistab, et ta on New Yorgis onu juures praktikandina töötades rahul... Kuigi kui võtta arvesse, et väidetavalt on NYC-s väga vähe heteromehi, siis ma arvan, et tal on seal olemissiks ka teine põhjus.“ Ta ohkas. „Ei, tegelikult ei tunne ma temast puudust, või siis ainult kui sõbrast.“